

چگونگی پیوند مفهومی فضا و ارتباط آن در معماری و موسیقی ایران

مهروش کاظمی^{1*}، ثنا صالحی مجد²

1-دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ایران ، m.kazemi@iaushab.ac.ir
2-دانشجوی دکتری تخصصی معماری گرایش معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ایران، sn_salehi@yahoo.com

چکیده

دو عرصه هنری که توسط انسان خلق و درک میشوند معماری و موسیقی هستند. موسیقی بیشتر در بعد زمان و معماری در بعد مکان معنا دار است. گرچه ساختار این دو هنر از یکدیگر متفاوت است اما دارای سازماندهی مشابه و ابزار فکری خاص در فضای ذهنی انسان است، که این ابزار همان اصول و قواعدی هستند که هنر مند برای خلق اثر خود از آن بهره مند میشود. هدف از این پژوهش، فهم چگونگی شکل گیری اثر معماری و موسیقایی و فصل مشترک آنهاست. تا پس از شناخت این فصل مشترک که همان فضا است. ابزارها، اصول و مفاهیمی بتوان استخراج کرد که برای آفرینش اثر هنری، بنا یا قطعه موسیقی و عرصه تبدیل این هنرها به یکدیگر برای رسیدن به درک و احساس مشابه استفاده شود. جمع آوری داده ها بر مبنای منابع کتابخانه ای و به روش توصیفی - تحلیلی انجام شده است. این ابزارها ریتم، تأکید و تکیه، تم، هماهنگی (هارمونی)، رنگ و تقارن و ... هستند. بدین ترتیب با شناخت فضای ذهنی مشترک و با بهره گیری از این ابزارها می توان معماری ای خلق کرد که احساسی را که به مخاطب منتقل می کند همانند موسیقی متناظرش باشد و بالعکس. در این راستا، ابتدا به فرهنگ به عنوان عامل زیربنایی در خلق اثر و سپس به فرآیند ذهنی ای که در مراحل آفرینش اثر هنری در ذهن هنرمند صورت می پذیرد پرداخته می شود. آن گاه فضا به عنوان عامل پیوند معماری و موسیقی و نیز فصل مشترکی که اصول و مفاهیم از آن نشأت می گیرد بررسی می شود. سپس این اصول و مفاهیم که همان ابزارهای سازماندهی اثر هنری در عرصه تبدیل این هنرها به یکدیگر هستند معرفی می گردند.

واژه های کلیدی: فضا، معماری، موسیقی، پیوند معماری، ایرانی